

หลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหาบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามมาตรา ๘ (๒) ผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ของคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน

คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน ได้กำหนดหลักเกณฑ์ และวิธีการสรรหา บุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามมาตรา ๘ (๒) ผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ตามพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ดังนี้

๑. ชื่อตำแหน่ง

ผู้ตรวจการแผ่นดิน จำนวน ๑ คน

๒. หลักเกณฑ์การสรรหาบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน

- ตามมาตรา ๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

การสรรหาบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้พิจารณาจากผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี ตามที่คณะกรรมการสรรหาประกาศกำหนด (ประกาศคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน เรื่อง กำหนดลักษณะการมีประสบการณ์และกิจการอันเป็นสาธารณะของผู้สมัครเข้ารับการสรรหา เป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามมาตรา ๘ (๒) แห่งพระราชบัญญัติ ประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐)

๓. คุณสมบัติผู้ที่ จะเข้ารับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน

- ตามมาตรา ๙ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐

- (๑) มีสัญชาติไทยโดยการเกิด
- (๒) มีอายุไม่ต่ำกว่าสี่สิบห้าปี แต่ไม่เกินเจ็ดสิบปี
- (๓) สำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรีหรือเทียบเท่า
- (๔) มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นที่ประจักษ์
- (๕) มีสุขภาพที่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

๔. ลักษณะต้องห้ามของผู้ที่จะเข้ารับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน

- ตามมาตรา ๑๐ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน

พ.ศ. ๒๕๖๐

- (๑) เป็นหรือเคยเป็นตุลาการศาลรัฐธรรมนูญหรือผู้ดำรงตำแหน่งในองค์กรอิสระใด
- (๒) ตติยาเสพติดให้โทษ
- (๓) เป็นบุคคลล้มละลายหรือเคยเป็นบุคคลล้มละลายทุจริต
- (๔) เป็นเจ้าของหรือผู้ถือหุ้นในกิจการหนังสือพิมพ์หรือสื่อมวลชนใด ๆ
- (๕) เป็นภิกษุ สามเณร นักพรต หรือนักบวช
- (๖) อยู่ในระหว่างถูกเพิกถอนสิทธิเลือกตั้งไม่ว่าคดีนั้นจะถึงที่สุดแล้วหรือไม่
- (๗) วิกลจริตหรือจิตฟั่นเฟือนไม่สมประกอบ
- (๘) อยู่ระหว่างถูกระงับการใช้สิทธิสมัครรับเลือกตั้งเป็นการชั่วคราว หรือถูกเพิกถอนสิทธิสมัครรับเลือกตั้ง
- (๙) ต้องคำพิพากษาให้จำคุกและถูกคุมขังอยู่โดยหมายของศาล
- (๑๐) เคยถูกสั่งให้พ้นจากราชการ หน่วยงานของรัฐ หรือรัฐวิสาหกิจ เพราะทุจริตต่อหน้าที่ หรือถือว่าการกระทำการทุจริตหรือประพฤติมิชอบในวงราชการ
- (๑๑) เคยต้องคำพิพากษาหรือคำสั่งของศาลอันถึงที่สุดให้ทรัพย์สินตกเป็นของแผ่นดินเพราะร่ำรวยผิดปกติ หรือเคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดให้ลงโทษจำคุกเพราะกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริต
- (๑๒) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ราชการหรือต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรม หรือกระทำความผิดตามกฎหมายว่าด้วยความผิดของพนักงานในองค์การหรือหน่วยงานของรัฐ หรือความผิดเกี่ยวกับทรัพย์ที่กระทำโดยทุจริตตามประมวลกฎหมายอาญา ความผิดตามกฎหมายว่าด้วยการกู้ยืมเงินที่เป็นการฉ้อโกงประชาชน กฎหมายว่าด้วยยาเสพติดในความผิดฐานเป็นผู้ผลิต นำเข้า ส่งออก หรือผู้ค้า กฎหมายว่าด้วยการพนันในความผิดฐานเป็นเจ้ามือหรือเจ้าสำนัก กฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการค้ามนุษย์ หรือกฎหมายว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการฟอกเงินในความผิดฐานฟอกเงิน
- (๑๓) เคยต้องคำพิพากษาอันถึงที่สุดว่ากระทำการอันเป็นการทุจริตในการเลือกตั้ง
- (๑๔) อยู่ในระหว่างต้องห้ามมิให้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง
- (๑๕) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลรัฐธรรมนูญวินิจฉัยว่ามีการเสนอ การแปรญัตติ หรือการกระทำด้วยประการใด ๆ ที่มีผลให้สมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา หรือกรรมการมีส่วนไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมในการใช้งบประมาณรายจ่าย
- (๑๖) เคยพ้นจากตำแหน่งเพราะศาลฎีกาหรือศาลฎีกาแผนกคดีอาญาของผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองมีคำพิพากษาว่าเป็นผู้มีพฤติการณ์ร่ำรวยผิดปกติ หรือกระทำความผิดฐานทุจริตต่อหน้าที่หรือจงใจปฏิบัติหน้าที่หรือใช้อำนาจขัดต่อบทบัญญัติแห่งรัฐธรรมนูญหรือกฎหมาย หรือฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง
- (๑๗) เคยได้รับโทษจำคุกโดยคำพิพากษาถึงที่สุดให้จำคุก เว้นแต่ในความผิดอันได้กระทำโดยประมาทหรือความผิดลหุโทษ
- (๑๘) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกสภาผู้แทนราษฎร สมาชิกวุฒิสภา ข้าราชการการเมือง หรือสมาชิกสภาท้องถิ่นหรือผู้บริหารท้องถิ่นในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา

- (๑๙) เป็นหรือเคยเป็นสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมืองในระยะสิบปีก่อนเข้ารับการสรรหา
- (๒๐) เป็นข้าราชการซึ่งมีตำแหน่งหรือเงินเดือนประจำ
- (๒๑) เป็นพนักงานหรือลูกจ้างของหน่วยงานของรัฐ รัฐวิสาหกิจ หรือราชการส่วนท้องถิ่น หรือกรรมการหรือที่ปรึกษาของหน่วยงานของรัฐหรือรัฐวิสาหกิจ
- (๒๒) เป็นผู้ดำรงตำแหน่งใดในห้างหุ้นส่วนบริษัท หรือองค์กรที่ดำเนินธุรกิจโดยมุ่งหาผลกำไรหรือรายได้มาแบ่งปันกัน หรือเป็นลูกจ้างของบุคคลใด
- (๒๓) เป็นผู้ประกอบวิชาชีพอิสระ
- (๒๔) มีพฤติการณ์อันเป็นการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรมอย่างร้ายแรง

หมายเหตุ : ผู้ได้รับความเห็นชอบจากสภานิติบัญญัติแห่งชาติให้เป็นผู้ตรวจการแผ่นดินโดยยังมีได้พ้นจากตำแหน่งตามมาตรา ๑๐ (๒๐) (๒๑) หรือ (๒๒) หรือยังประกอบวิชาชีพตามมาตรา ๑๐ (๒๓) อยู่ ต้องแสดงหลักฐานว่าได้ลาออกหรือเลิกประกอบวิชาชีพดังกล่าวต่อประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติ ภายในเวลาที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติกำหนด ซึ่งต้องเป็นเวลาก่อนที่ประธานสภานิติบัญญัติแห่งชาติจะนำความกราบบังคมทูลเพื่อทรงแต่งตั้งผู้ตรวจการแผ่นดิน ในกรณีที่ไม่ได้แสดงหลักฐานภายในกำหนดเวลาดังกล่าว ให้ถือว่าผู้นั้นสละสิทธิ และให้ดำเนินการสรรหาใหม่

๕. การตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้าม และวิธีการคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน

๑) ให้เลขาธิการวุฒิสภาดำเนินการตรวจสอบคุณสมบัติ ลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ตามที่กำหนดในข้อ ๒ ข้อ ๓ และข้อ ๔ รวมทั้งตรวจสอบประวัติและพฤติการณ์ของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินแล้วรายงานผลการตรวจสอบดังกล่าวพร้อมบัญชีรายชื่อผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน รวมทั้งใบสมัครเอกสารและหลักฐานประกอบการสมัครต่อคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน

๒) ในกรณีที่มีปัญหาเกี่ยวกับคุณสมบัติหรือลักษณะต้องห้ามของผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินให้เป็นหน้าที่และอำนาจของคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยของคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินให้ถือเป็นที่สุด

๓) คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินจะดำเนินการสัมภาษณ์ผู้สมัครหรือให้ผู้สมัครได้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดินเพื่อประกอบการพิจารณาด้วย ทั้งนี้ เฉพาะผู้สมัครที่มีคุณสมบัติครบถ้วนและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามที่กฎหมายบัญญัติ โดยเรียงรายชื่อตามลำดับที่สมัคร ตามที่บัญญัติไว้ในมาตรา ๑๒ แห่งพระราชบัญญัติประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยผู้ตรวจการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๖๐ ในวันอังคารที่ ๒๗ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ เวลา ๐๙.๐๐ นาฬิกา

ทั้งนี้ กรณีผู้สมัครเข้ารับการสรรหารายใดไม่สามารถเข้ารับการสัมภาษณ์หรือแสดงความคิดเห็นตามวันและเวลาที่คณะกรรมการสรรหากำหนดได้ ทางคณะกรรมการสรรหาจะถือว่าผู้สมัครรายนั้นสละสิทธิในการเข้ารับการพิจารณาเสนอรายชื่อเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน

๔) ในการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้คณะกรรมการสรรหาปรึกษาหารือเพื่อคัดสรรให้ได้บุคคลซึ่งมีความรับผิดชอบสูง มีความกล้าหาญในการปฏิบัติหน้าที่ และมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นตัวอย่างที่ดีของสังคม รวมตลอดทั้งมีทัศนคติที่เหมาะสมในการปฏิบัติหน้าที่ให้เกิดผลสำเร็จ โดยนอกจากการประกาศรับสมัครแล้ว ให้คณะกรรมการสรรหาดำเนินการสรรหาจากบุคคลซึ่งมีความเหมาะสมทั่วไปได้ด้วย แต่ต้องได้รับความยินยอมของบุคคลนั้น และเพื่อประโยชน์แห่งการนี้ ให้คณะกรรมการสรรหาใช้วิธีการสัมภาษณ์หรือให้แสดงความคิดเห็นในเรื่องที่เกี่ยวกับหน้าที่และอำนาจของผู้ตรวจการแผ่นดิน หรือวิธีการอื่นใดที่เหมาะสม เพื่อประกอบการพิจารณาด้วย

โดยการลงคะแนนเพื่อคัดเลือกผู้สมัครเข้ารับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดิน ให้ใช้วิธีการลงคะแนนเลือก ดังต่อไปนี้

(๑) ลงคะแนนเลือกโดยเปิดเผย และให้กรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินแต่ละคนบันทึกเหตุผลในการเลือก

(๒) ใช้ใบลงคะแนนที่สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ซึ่งปฏิบัติหน้าที่เป็นหน่วยธุรการของคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินจัดทำขึ้น

(๓) การลงคะแนน กรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินแต่ละคนสามารถลงคะแนนเลือกได้ไม่เกินจำนวนที่ต้องสรรหา ผู้ซึ่งจะได้รับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินจะต้องได้รับคะแนนเสียงถึงสองในสามของจำนวนทั้งหมดเท่าที่มีอยู่ของคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน

(๔) ถ้าไม่มีบุคคลใดได้รับคะแนนเสียง หรือมีแต่ยังไม่ครบจำนวนที่จะต้องสรรหาให้มีการลงคะแนนใหม่สำหรับผู้ได้รับคะแนนไม่ถึงสองในสาม ถ้ายังได้ไม่ครบตามจำนวน ให้มีการลงคะแนนอีกครั้งหนึ่ง ในกรณีที่การลงคะแนนครั้งหลังนี้ยังได้บุคคลไม่ครบตามจำนวนที่จะต้องสรรหาให้ดำเนินการสรรหาใหม่

(๕) กรณีมีปัญหาต้องวินิจฉัยเกี่ยวกับใบลงคะแนน การตรวจนับคะแนน และการคัดเลือก ให้คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินเป็นผู้วินิจฉัย คำวินิจฉัยนั้นให้เป็นที่สุด

๖. วิธีการสมัคร ระยะเวลาและสถานที่รับสมัคร

ผู้ที่สนใจสามารถขอรายละเอียดพร้อมทั้งใบสมัคร และต้องนำใบสมัครพร้อมเอกสารประกอบที่เกี่ยวข้องตามข้อ ๗ มายื่นด้วยตนเอง ตั้งแต่วันจันทร์ที่ ๒๒ มกราคม ๒๕๖๑ ถึงพุธที่ ๓๑ มกราคม ๒๕๖๑ ในเวลาราชการ โดยไม่เว้นวันหยุดราชการ ณ จุดรับสมัคร บริเวณห้องโถง ชั้น ๑ อาคารรัฐสภา ๒ สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ถนนอุทองใน เขตดุสิต กรุงเทพมหานคร และสำนักงานเลขาธิการวุฒิสภา ชั้น ๑ อาคารสุขประพฤติ เลขที่ ๔๙๙ ถนนประชาชื่น เขตบางซื่อ กรุงเทพมหานคร โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๔ ๑๕๘๔, ๐ ๒๘๓๑ ๙๔๘๘, ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๓๖ - ๗ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๒๕

การกรอกข้อมูลในใบสมัครที่ผู้สมัครต้องให้ความสำคัญ

ข้อ ๑๑ และข้อ ๑๒ เป็นข้อมูลสำคัญที่คณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดินจะนำมาประกอบการพิจารณา จึงขอให้ระบุนรายละเอียดให้ครบถ้วนชัดเจน

๗. เอกสารประกอบที่ต้องนำมาพร้อมใบสมัคร

บุคคลผู้มีสิทธิสมัครเข้ารับการสรรหาเป็นบุคคลผู้สมควรได้รับการแต่งตั้งเป็นผู้ดำรงตำแหน่งผู้ตรวจการแผ่นดินกรอกใบสมัครตามแบบท้ายประกาศนี้ให้ครบถ้วนสมบูรณ์ตามความเป็นจริง พร้อมทั้งแนบเอกสารและหลักฐานประกอบการสมัคร ดังต่อไปนี้

(๑) รูปถ่ายหน้าตรงไม่สวมหมวก และไม่ใส่แว่นตาดำ ขนาด ๒ นิ้ว จำนวน ๑ รูป (ซึ่งถ่ายไว้ไม่เกิน ๑ ปี นับถึงวันสมัคร)

(๒) สำเนาบัตรประจำตัวประชาชน หรือสำเนาบัตรประจำตัวเจ้าหน้าที่ของรัฐ อย่างใดอย่างหนึ่ง จำนวน ๑ ฉบับ (พร้อมลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง)

(๓) สำเนาทะเบียนบ้าน จำนวน ๑ ฉบับ (พร้อมลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง)

(๔) สำเนาวุฒิการศึกษาหรือหลักฐานรับรองว่าสำเร็จการศึกษาไม่ต่ำกว่าปริญญาตรี หรือเทียบเท่า (พร้อมลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง)

*** (๕) เอกสารหรือหลักฐานใดที่แสดงว่าเป็นผู้มีประสบการณ์ในการดำเนินกิจการอันเป็นสาธารณะมาแล้วไม่น้อยกว่ายี่สิบปี นับถึงวันสมัครเข้ารับการสรรหา ตามที่คณะกรรมการสรรหากำหนด**

(๖) ใบรับรองแพทย์ จากแพทย์ซึ่งได้ขึ้นทะเบียนและรับใบอนุญาตเป็นผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมจากแพทยสภา ซึ่งออกไว้ไม่เกิน ๑ เดือน นับถึงวันสมัคร จำนวน ๑ ฉบับ

(๗) กรณีที่ผู้สมัครเป็นผู้ที่มีบิดามารดาที่มีสัญชาติอื่น ให้แสดงหลักฐานที่แสดงว่าเป็นผู้มีสัญชาติไทยโดยการเกิด (สำเนาใบสำคัญประจำตัวคนต่างด้าว หรือใบสำคัญถิ่นที่อยู่ของบิดามารดา และสูติบัตรของผู้สมัคร) จำนวน ๑ ฉบับ

(๘) เอกสารหรือหลักฐานที่จำเป็นอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้องกับตำแหน่งที่สมัคร อาทิ หลักฐานที่แสดงว่าได้ลาออกจากสมาชิกหรือผู้ดำรงตำแหน่งอื่นของพรรคการเมือง หรือ หลักฐานการเปลี่ยนชื่อตัว และชื่อสกุล (พร้อมลงลายมือชื่อรับรองสำเนาถูกต้อง) (ถ้ามี) จำนวน ๑ ฉบับ

*** (เอกสารหรือหลักฐานตาม (๕) ให้ผู้สมัครจัดทำสำเนาจำนวนสิบชุด พร้อมลงลายมือชื่อกำกับทุกหน้า แต่ถ้าเป็นเอกสารที่ตีพิมพ์เป็นเล่มให้ลงลายมือชื่อกำกับเฉพาะหน้าแรกของเอกสาร)**

สำนักงานเลขาธิการวุฒิสภาปฏิบัติหน้าที่หน่วยธุรการ
ของคณะกรรมการสรรหาผู้ตรวจการแผ่นดิน
โทร. ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๓๖ - ๗ โทรสาร ๐ ๒๘๓๑ ๙๓๒๕

หมายเหตุ : ท่านสามารถเรียกดูข้อมูลรายละเอียดการรับสมัครฯ และดาวน์โหลดใบสมัคร
ได้จาก <http://www.senate.go.th> อีกทางหนึ่ง